

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Memorjał Dłużników Banków w Czechosłowacji z tytułu pożyczek lombardowych zaciągniętych na podkład austriackich pożyczek wojennych - Cieszyn, 10.04.1925 r.

Liczba stron oryginału

3

Liczba plików skanów

4

Liczba plików publikacji

4

Sygnatura/numer zespołu

TR 028.060

Data wydania oryginału

1925

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

01 001
Digitalizacja

M e m o r j a l

Dłużników Banków w Czechosłowacji z tytułu pożyczek lombardowych zaciągniętych na podkład austriackich pożyczek wojennych.

Z okazji toczących się między Polską a Czechosłowacją rokowań o zawarcie traktatu handlowego i układu o wzajemną pomoc prawną, dłużnicy Banków Czeskich z tytułu lombardu na austriackie pożyczki wojenne, upraszają o wzięcie pod rozważanie następujących momentów i uwzględnienie ich w toku pertraktacji :

W całej Polsce a w szczególności w zachodniej Galicji i na Śląsku Cieszyńskim znajduje się liczna ilość obywateli polskich, która za czasu wojny światowej udała się do Czechosłowacji i tam, bądź to pod naciskiem władz austriackich, bądź to czysto z nakazu subkrybowała austriackie pożyczki wojenne i lombardowała je w Czeskich Bankach.

Po rozpadnięciu się Austrii, te stosunki zobowiązaniowe obywateli polskich do Banków Czeskich nie zosta-

ły uregulowane przez Czechosłowację w drodze legiślacyjnej. Ustawodawstwo Czechosłowackie uregulowało wyłącznie sprawę pożyczek wojennych swych własnych obywateli a pożyczki wojenne innych obywateli a więc także obywateli polskich uważa za nieistniejące.

W ten sposób wytworzył się w Czechosłowacji stan prawny dla dłużników polskich tego rodzaju, że w depozytach Banków Czeskich złożone są dla nich austriackie pożyczki nie przedstawiające żadnej wartości a w zamian za to ciąży na nich z tytułu umowy o pożyczkę lombardową na podkład austriackich pożyczek wojennych zawarta obowiązek do spłacenia sumy pożyczkowej w czeskich koronach wraz z odsetkami.

Jasnym jest, że taki stan prawny jest horrendalnym pokrzywdzeniem obywateli polskich, którzy wyjęci z prawa korzystania z konwersji austriackich pożyczek wojennych, obowiązani być mają do spłacenia pożyczek lombardowych w walucie czeskosłowackiej.

Jezeli zważy się, że wszystkie Banki Czeskie przy zawieraniu umów o pożyczkę lombardową na podkład wojennych pożyczek austriackich, kazały dłużnikowi podpisać klauzulę prorogującą dla sporów z tych transakcji sąd siedziby Banku, to niebezpieczeństwo grożące dłużnikom polskim jest dostatecznie wykazane.

Banki Czeskie na podstawie klauzuli prorogacyjnej po uzyskaniu w drodze traktatu pomocy prawnej, niewątpliwie natychmiast za-pozwają dłużników polskich o zapłatę pożyczek lombardowych przed prorogowanymi sądami czeskimi, które ewentualnie w interesie swoich instytucji orzekną po myśli żądania skargi a wówczas nie stoi wierzycielom w drodze, aby dłużników polskich w drodze egzekucji materialnie zrujnować, tych dłużników, którzy już ponieśli olbrzymie straty z tej samej subskrypcji.

Przez pominięcie tej kwestji wytworzyłby się w stosunku Banków Czeskich do dłużników polskich z transakcji lombardowych tycających się austriackich pożyczek wojennych stan faktyczny tego rodzaju, że banki Czeskie znalazłyby się w porównaniu nawet do wierzycieli polskich, których należności unormowane zostały rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z 14 maja 1924 Dz.U. 42, w stosunku nadzwyczajnego uprzywilejowania, a dłużnicy polscy wobec kardynalnym zasadom wypowiedzianym w normach przerwachowawczych wydani zostaliby na łup oboych banków.

W tym stanie rzeczy dłużnicy polscy ~~zaskarżają~~ zwracają się do czynników miarodajnych z prośbą, aby zarówno przy pertraktacjach z Czechosłowacją o wyrównanie wzajemnych wierzytelności w dawnych koronach jak przy pertraktacjach o pomoc prawną i udzielenie wykonalności wyrokom czechosłowackim, uwzględniły powyższ. specjalną kwestję w ten sposób, że wierzytelnościom z tytułu pożyczek lombardowych udzielonych obywatelom polskim na podkład austriackich pożyczek wojennych odmawia się wogóle zaskarżalności a wyrokom na tej zasadzie uzyskanym w Czechosłowacji wykonalności na terenie Rzeczypospolitej Polskiej - względnie o uregulowanie kwestji tej w ten sposób, że dla przerachowania ewentualnie obliczenia należności Czeskiego Banku do obywatela polskiego z tytułu powyższego stosowane być mają normy rozporządzenia o przerachowaniu roszczeń prywatno prawnych obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Cieszyn, dnia 10 kwietnia 1925.